

Felip Osanz

El passat 26 de juny, al mateix temps que la ciutat sencera desfermava de passió col·lectiva llançant-se al carrer per celebrar el títol llargament cobejat, amb molt menys públic, no cal dir-ho, es va clausurar la 14ena. edició del Cinema Jove de València amb el lliurament dels premis i la projecció de la interessant visió de Proust, *El temps recobrat*, del xilè Raúl Ruiz. Es refermava i consolidava així aquest certamen, contrapunt necessari per a la ciutat des del punt de vista cinematogràfic a la foguera de les vanitats

espanyol i portuguès, així com projeccions especials de pel·lícules encara no vistes com la magnífica *Dr. Akagi* de Shohei Imamura o *Heavy* de James Mangold, i la tradicional trobada de grups escolars. També se li va atorgar el premi "Un futur de cinema" a María Esteve a la cerimònia d'inauguració, on es va projectar en primícia l'única producció cubana de l'any, la discreta *La vida es silbar* de Fernando Pérez.

Passant directament a comentar els llargmetratges a concurs cal dir que el nivell ha estat similar al de l'any passat. El premi també s'ha concedit

Doctor Akagi.

que és la Mostra. A grans trets, el nivell de les seccions oficials de curts i de llargs ha estat correcte, amb un nivell mitjà acceptable. Les seccions paral·leles han estat moltes i totes força interessants: la dedicada al productor portuguès Paulo Branco, homenatjat en aquesta edició i tema d'un llibre editat per la Filmoteca de la Generalitat Valenciana —productor de pel·lícules com *En la ciudad blanca*, *El estado de las cosas*, algunes d'Oliveira i d'altres menys conegudes—; el cicle dedicat al cinema de viatges en el temps; un altre dedicat als guionistes espanyols que ens ha permès de veure i sentir a gent com Fernando León o Miguel Hermoso; un altre dedicat al cinema d'animació

a dos pel·lícules, la italiana *Ospiti* de Matteo Garrone i la sueca *Fucking Amal, show me love* de Lukas Moodysson. La primera conta la història de dos jòvens albanesos que s'han de buscar la vida per sobreviure a Roma. És una cinta de baixíssim pressupost, amb maneres properes al documental, cosa que fa

que, si bé com a document de denúncia i crítica és necessari i lloable, la qualitat cinematogràfica es ressentisca, sobretot, al meu modest entendre, en una direcció d'actors gairebé ofensiva. La sueca ja venia precedida d'un èxit de públic i crítica al seu país, realment justificat perquè és una preciosa història d'iniciació en l'homosexualitat de dos xiques adolescents en un petit poble de Suècia. El tractament formal agosarat, amb un ús del zoom que no destorba, uns primers plans que enamoren i un retrat viu i creïble dels personatges, la fan una pel·lícula recomanable, a pesar dels lògics desajustaments d'una òpera prima com la utilització d'una música que ferix. L'altra pel·lícula desta-

cable per sobre de la resta ha estat *Manolito gafotas* de l'alacantí Miguel Albadalejo, a qui ja coneixíem per la correcta *La primera noche de mi vida*. A dir del jurat aquesta tenia problemes d'obvietats i passades en el sentit de l'humor, això no obstant és un film que conté un humor, una agudesia i una tendresa més que notables i es deixa veure d'una tirada sense cap mena de problema. De les altres pel·lícules de la secció oficial, en destacariem també l'australiana *Terra nova* de Paul Middleditch, un retrat dur i molt ben dirigit d'una mare a qui els seus pares consideren boja i li treuen la filla, que peca, però, d'un guió carregat i carregant. Una altra també curiosa ha estat la txeca *In the rye (Entre el sègol)* que conta tres històries de la Txèquia rural i que haguera pogut endur-se alguna cosa si hagués creat un lligam entre les tres, perquè si no la cosa queda una mica en l'aire. Repassant breument les altres, pequen també d'uns guions excessius, totes dos amb històries de màfies i lladres, i uns formalismes per epatar la mexicana *Cielo ciego* de Nicolás Acuña i la de Hong-Kong *Slow Fade* de Daniel Chan, que té com a gran virtut un ús sorprenentment madur del temps, amb uns continus canvis sense que ens perdem en cap moment. L'alemanya *Dezember 1-31* és una llanda en tota regla, en la qual el seu director, Jan Peters, es dedica a filmar-se durant els trenta-un dies d'un desembre i a explicar-nos com li ha afectat la mort d'un company seu, amb una veu monòtona que adormiria les feres més ferotges. També de llanda podríem calificar *Os mutantes* de la portuguesa Teresa Villaverde, que amaga darrere d'un formalisme experimental que fatiga una història dura sobre nens del carrer.

En la secció de curtmetratges, igual que va succeir l'any passat, el que hi ha hagut han estat produccions de bon pressupost i bona factura —o almenys mitjana—, però pense que amb no gaires coses a dir en general. Se sortirien d'aquesta línia *The Hole* del neozelandès Brian Challis i la txeca de Tomas Barina *Final d'estació*, en la qual, amb pocs diners i molt de ta-

Mis Vacaciones.

lent, se'ns conta una història senzilla i ocurrent. Evidentment, el jurat no ho va considerar així i va donar els premis a produccions molt més "acurades", tot i que el primer premi va anar a parar a la sueca *Entre les cames de ma mare* de Nina F. Grünfeld, per un agosarament formal que qui subscriu, honestament, no va veure per cap banda. És original fins a cert punt explicar l'adolescència a partir d'un noi que no pot anar a un concert perquè sa mare es fica a parir, cosa que a ell li interessa ben poc, però d'aquí al primer premi, en fi... El segon premi va ser per a l'espanyola *Los dardos del amor* de David Pareja y Álvaro Pastor, un curt de prou durada que amb una molt bona direcció i una càmera agosarada ens conta, per mitjà de la història de dos parelles, l'Espanya dels seixanta. La Lluna de València de Bronze li la van atorgar a una cinta prou llarga i avorrida de Corea, *L'execució* de Lee In-Kyun, que explica durant vint minuts ni més ni menys que això: l'execució d'un adolescent. És arriscada i valenta, però al meu entendre pesa massa el que he dit abans. Abans de continuar caldria fer l'observació que no és ni molt menys senzill de triar tres o quatre curts entre cent, i que

sempre hi juguen els gustos, l'estat d'ànim, etc. Però compartint opinions entre la gent que poc o molt se'ls havien vistos tots, ni el primer ni el tercer estaven en cap travesa, per la qual cosa, em comence a plantejar francament el meu estat de salut i el del cinema. Dit això, passem als premis secundaris on, aquí sí, la van encertar més. Va haver-hi dos mencions especials: una per la irreverent i divertida recreació de la història de resurrecció de Llätzer del canadenc Eric Tessier titulada *Vine fora* i una altra, d'animació, per un conte de nens, *La campana encantada* del Txec Aurel Klimt, que estava molt bé, tot i que, d'animació, n'hi havia a concurs una tendra i dura història d'amor, *El cíclop de la mar*, que l'hauria guanyat amb més justícia. A més d'estos premis, hi havia també el que concedix

Canal Plus, que va ser per a la espanyola *Mis vacaciones* de J.A. Bayona, que combina animació i filmació real amb una història veritablement delirant i graciosa; i hi havia també el Premi Especial Madrid Films, que va anar a *Ruleta* de l'espanyol Roberto Santiago, que amb actrius com Aitana Sánchez-Gijón o Loles León conta ben contada una història de mestresses de casa que juguen a la ruleta russa per entretenir-se, amb un cinisme que no cal dir.

Fins aquí el palmarès, correcte en general, si no és pel primer i tercer premis que, si bé no estan malament, han deixat fora les dos anomenades al principi i altres que passem a glossar breument a continuació. Particularment, la més potent de totes les vistes em va resultar l'austríaca *Se'n castiga el mal ús* d'Ulrike Schweiger que filma, amb la

cruesa habitual per aquelles contradetes, una violació dins un vagó de tren davant la passivitat de tots els que són a dintre, aconseguint una tensió pròpia d'un director consagrat. Amb un to humorístic caldria destacar tres curts més: la britànica *Les regles del compromís*, una descripció original del món de la parella; la també britànica *Cluck*, una paròdia del terrorisme; i la francesa *Max al quiròfan*, una infidelitat contada amb un humor salvatge; així com també dos ocurrències delirants de tres minuts anomenades *Utilitze's amb cura* i *Trobada a Nova York*. Finalment, també destacaria *Els hòmens durs mengen carn*, una romàntica història d'amor entre dos adolescents, un suec i una mongola, a Ulan Bator.

Sense dubte em dec estar deixant alguna que a algú li ha pogut parèixer estúpida, resulta, però, difícil en fred recordar-se de totes i damunt filar prim. Com a conclusió final del festival, pel que fa a la qualitat cinematogràfica, reiterar el que ja s'ha dit sobre el nivell: a grans trets acceptable i més que això en molts casos. Com a festival, destacar l'amplitud de l'oferta, la cura pel cinema dels més menuts i les poques ínfulas horteres tan a l'ús dels qui manen per aquí. Tan sols és de lamentar que les

Ruleta.

dates en les quals se celebra el festival conviden més a fer cerveses a les terrasses que a estar-s'hi dins d'un cine, cosa que fa que siga un festival una mica d'esquena a la ciutat. Vegem l'any que ve. □